

Кафедра: Хирургиялық стоматология

Заманауи карпулалық анестетиктер. Түрлері. Клинико – фармакологиялық мінездемесі.

Орындаған: Тажибаев А.Б.

Жетекшісі:

Жоспары:

Анестезиялаушы заттар;

Әсер ету механизімі;

Анестезиялаушы заттарға

қойылатын талаптар;

Түрлері;

Клинико-фармакологиялық

мінездемесі;

Анестезиялаушы заттар /грек тілінен аударғанда *anaesthesia-сезімсіз, жансыз (an-meric, жоқ; aesthesis-сезім)* жергілікті сезімталдықтың жойылуын шақырады. Олар бірінші кезеңде ауыру сезімін жояды, сондықтан оларды негізінен жергілікті жансыздандыру үшін қолданылады.

Анестезияны тереңдеткенде температуралық және сезімталдықтың басқа да түрлері жойылады, соңғы кезекте тигізгендегі және басқандағы рецепция жойылады.

Анестетиктер сезімтал жүйке ұштарына және жүйке талшықтарына әсер етіп, қозудың таралуына немесе өтуіне кедергі жасайды. Анестетиктердің әсер механизмі көбінесе потенциал тәуелді натрий каналдарын тежеуіне байланысты. Бұл потенциалдың пайда болуына да, оның өтуіне де кедергі жасайды.

Анестезиялаушы заттарға белгілі талаптар қойылады.

Олар бәрінен бұрын жүйке элементтеріне де, қоршаған тіндерге де теріс әсер (тітіркендіргіш және т.б) көрсетпей, таңдамалы әсері жоғары болуы тиіс.

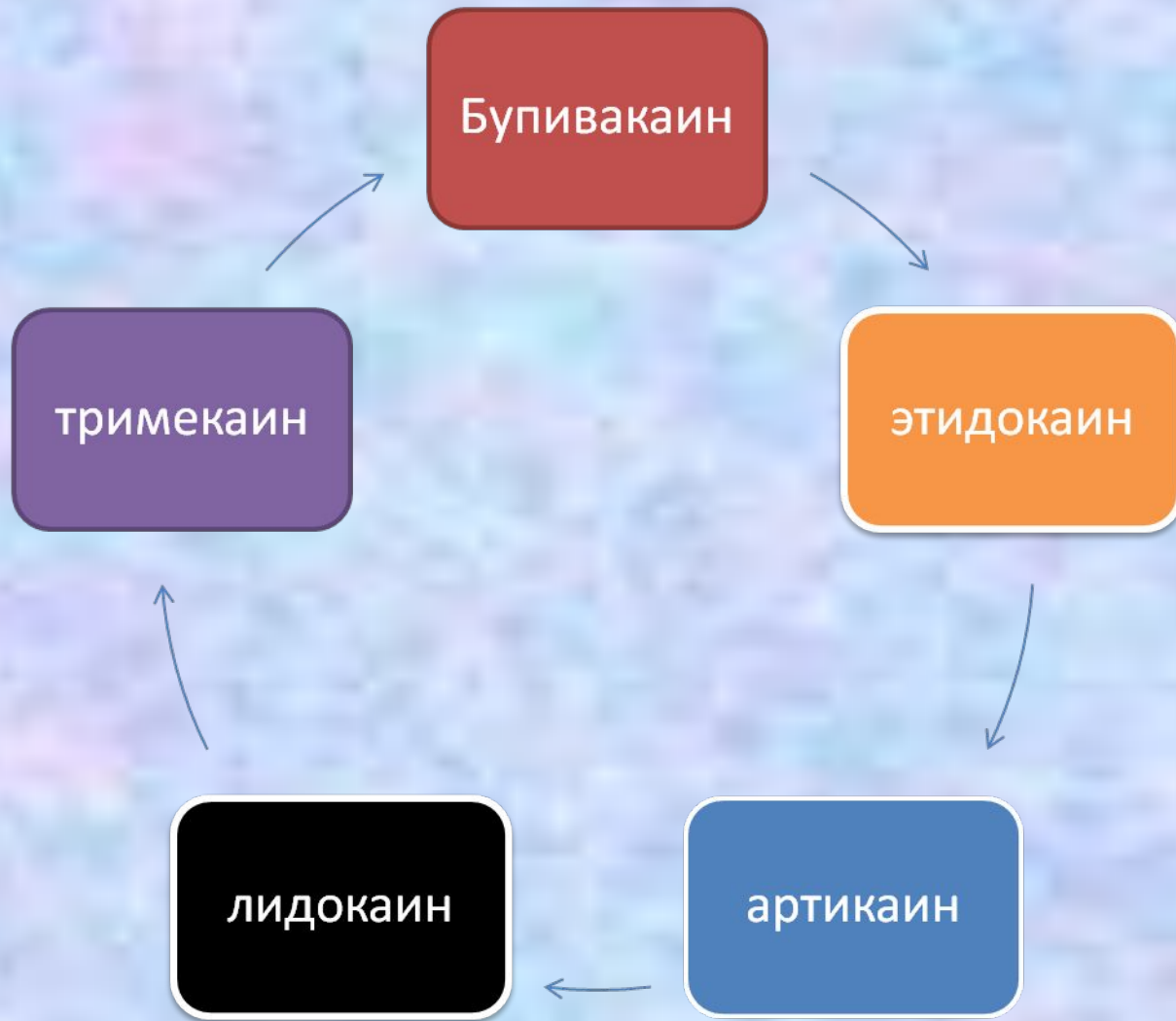
Анестезиялаушы заттардың латентті кезеңі қысқа, жергілікті анестезияның әрбір түрлеріне жоғары тиімді, белгілі бір әсер ұзақтығы (түрлі манипуляцияларды жүргізуге ыңғайлы) сияқты сапалықтары болуы тиіс.

Олар мүмкіндігінше қан тамырларды тарылтуы керек. Бұл қажетті көрініс, өйткені қан тамырларын тарылту анестезияны күшейтеді, тіндерден қан кетуі төмендетеді, сонымен қатар анестетиктердің сіңуін тежеу арқылы олардың мүмкін болатын уытты әсерлерін азайтады.

Қарама – қарсы көріністер тамырлар кеңейгенде байқалады. Егер анестетик тамырларға әсер етпесе немесе кеңейтсе оны адреномиметиктер тобы ішінен тамырларды тарылтатын заттармен жұптастырған жөн.

Олардың төмен уыттығы,минималды жанама әсерлері маңызды сипаттарға жатады. Айтылған жағдайларда анестетиктердің резорбтивті әсері ескеріледі,өйткені олар енгізген жерден сіңуі мүмкін. Препараттар суда жақсы еруі керек және сақтауда,стерилдеуде бүлінбеуі тиіс.

Казіргі кезде стоматологияда жиі қолданылатын жжз түрлері:

Лидокаин-хлор сутекті тұз. Ақшыл-сары кристалды ұнтақ.
Суда, спиртте жақсы ериді.

Новокаиннен 2.5 еседей күшті анестетик, әсері ерте басталып ұзақ жалғасады. Оны қолданғанда анестезия өте терең, әрі ұзаққа созылады. Мысалы, адреномиметиктермен жұптастырғанда новокаин ұзақтығы шамамен 1.5-2 сағ, ал лидокаин-2-4 сағ/0.5% ерітінді/анестезия шақырады. Лидокаинді адреналинмен бірге қолданған жөн/уыттылығы төмендейді және анестезияның ұзақтығы ұлғаяды. Стоматологиялық практикада лидокаиннің 1% және 2% ерітінділері қолданылады және бір рет қолданылатын дозасы 50 және 20 мл ғана болуы керек.

Лидокаинмен уланғанда ұйқышылдық, көру қабілетінің бұзылуы, лоқсу, дірілдеу, тырысу байқалады. Ауыр жағдайдаларда жүрек қан тамыр бұзылыстары мен тыныстың тежелуі дамиды. Лидокаин өткізгіштік, инфильтрациялық және беткейлік жансыздандыру жүргізу үшін қолданылады.

Лидокаинге аритмияға қарсы тиімді зат ретінде көп көңіл бөлінеді.

БУПИВАКАИН (марками) –

мепивакаиннің бутилді туындысы.

Белсенділігі жоғары және ұзақ әсерлі жергілікті анестетик. Инфильтрациялық

және өткізгіштік анестезияларда

қолданылады. Әсері 5-10 мин ішінде

басталады. Лидокаин, мепивакаин және прилокаин ерітінділеріне қарағанда жәй

әсер етеді. **Стоматологиялық практикада**

0,5% ерітінді күйінде қолданылады.

Қан тамырларды кеңейту қабілеттілігі бар.

Жақ-бет аймағындағы операцияларда жиі

қолданылады.

ТРИМЕКАИН – химиялық құрамы

лидокаинге ұқсас. Ақ, сарғыш, ащы ұнтақ.

Суда, спиртте жақсы ериді.

Инфильтрациялық жансыздандыруда жиі қолданылады.

Белсенділігі жағынан новокаиннен үш есе белсенді.

Стоматологиялық практикада 0,5% ерітінді күйінде қолданылады.

Қан тамырларды кеңейтеді,
вазоконстрикторлармен қолданылады.

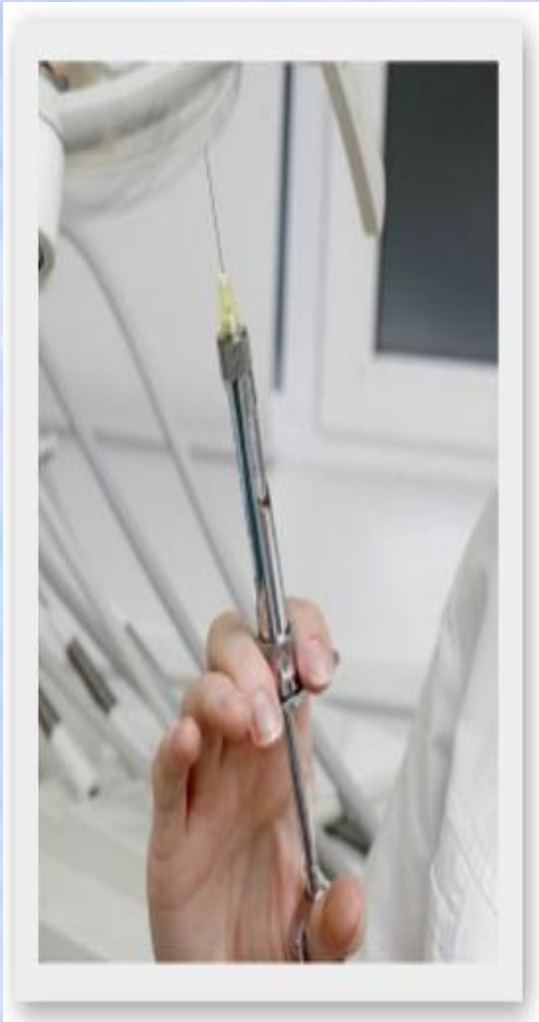
Тримекаин өте ұзақ және күшті жансыздандыратын дәрі.

Ол аппликация түрінде де жансыздандыруға қолданылады.

Тіндерді тітіркендірмейді және улылығы аз.

ЭТИДОКАИН - ЛИДОКАИННИҢ ЛИПОФИЛЬДІ
ГОМОЛОГІ. СТОМАТОЛОГИЯЛЫҚ ПРАКТИКАДА
0,5% ЕРІТІНДІ КҮЙІНДЕ
ВАЗОКОНСТРИКТОРЛАРМЕН ҚОЛДАНЫЛАДЫ.

ТОКСИКАЛЫҚ ДОЗАДА ҚОЛДАНГАНДА ЖҮРЕК
АРЕТМИЯСЫН ШАҚЫРУЫ МҮМКІН.
ОПЕРАЦИЯДАН КЕЙІНГІ ЖАНСЫЗДАНДЫРУДА
ЕҢ ТИІМДІ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ.

АРТИКАИН –қазіргі
уақыттағы стоматологияда
амидтер тобы арасындағы ең
жиі болып қолданылады.
Инфильтрациялық және
өткізгіштік
жансыздандыруда
қолданылады.

Заманауы карпулалық анестетиктер.

Күнделікті қолдануға сенімді
жансыздандырғыштардың бірі.

Қазақстанда жиі
қолданылатындардың бірі.

Убестезинге ұқсас, бірақ
күрделі операциялық
араласуларда қолданылады.

Аллергиялық ауруларда;

- астмада;
- жүктілік және емізулі кезінде қолданылады.

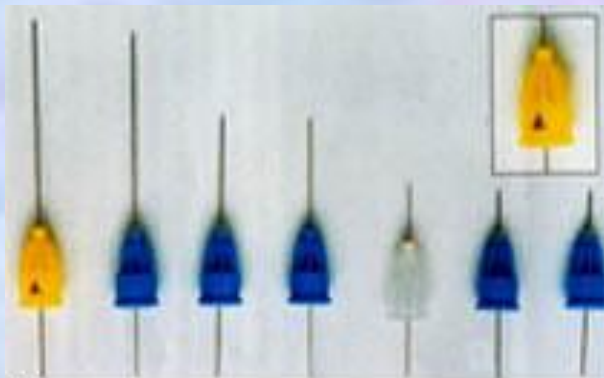
Заманауы карпулалық шприцтер және инелер.

Карпульный блоковидный шприц

Карпульный баянетный шприц

Иглы различных размеров, используемые при карпульной технологии. Крупным планом показана канюля с указанием скоса иглы.

